

5. Sands P. Principles of International Environmental Law. 4th ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2018. 670 p.
6. Dinstein Y. War, Aggression and Self-Defence. 7th ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 512 p.
7. International Law Commission. Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts, with commentaries. UN Doc. A/56/10, 2001.
8. de Wet E. The International Constitutional Order. International and Comparative Law Quarterly. 2004. Vol. 53(1). P. 51–76.
9. Буроменський М., Кучик О. Заборона сили та сучасні виклики міжнародному праву. Харків : Право, 2021. 312 с.
10. Буткевич В. Г. Міжнародне право: підручник. Київ : Либідь, 2012. 728 с.
11. Задорожній О. В. Агресія Росії проти України: міжнародно-правова оцінка. Київ : К.І.С., 2016. 440 с.
12. Шумило М. І., Репецкий В. М. Міжнародне публічне право : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 592 с.
13. Кучик О. Д. Заборона сили в міжнародному праві : монографія. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 280 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-550-4-39>

ОСОБЛИВОСТІ ПРЕДСТАВНИЦТВА У ВІДНОСИНАХ ІЗ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА

Туровець Ю. М.

*кандидат юридичних наук, доцент, заслужений юрист України,
професор кафедри кримінального права та процесу,
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна*

Серед суб'єктів відносин з адміністративних послуг у сфері будівництва варто виділяти суб'єкти надання послуг, суб'єкти звернення, суб'єкти супроводження послуги, а також суб'єкти контролю.

Разом із тим переважно наукові розвідки торкаються питань суб'єктів надання чи контролю як таких, що виконують функції держави і до них ставляться особливі вимоги. Проте, визначення кола суб'єктів звернення з адміністративних послуг у сфері будівництва має важливе значення, оскільки в цьому випадку мова може йти про учасників правовідносин з різним правовим статусом, правосуб'єктністю та колом повноважень,

де важливо встановити, в тому числі, підставу для звернення за такою послугою, а також наслідки невиконання вимог законодавства щодо подання тих чи інших документів, що в результаті може стати підставою для відмови в наданні послуги.

Суб'єктами звернення за адміністративними послугами в сфері будівництва можуть бути фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи. Суб'єкт звернення може подати документи такими способами: особисто; через представника або законного представника (якщо це передбачено законом); поштою (рекомендований лист з описом вкладення, якщо це передбачено законом); засобами телекомунікаційного зв'язку (якщо це передбачено законом); через реєстрацію та заповнення відповідних форм на порталі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва чи Порталі «Дія».

У випадку, коли документи подає представник (законний представник), відповідний суб'єкт має подати відповідні підтверджуючі документи у порядку, визначеному ЦК України та Порядком вчинення нотаріальних дій. За результатами розгляду заяви на надання послуги вихідний пакет документів передається суб'єкту звернення особисто під підпис або в інший прийнятний спосіб, згідно з законодавством у випадку, коли мова йде про послуги, що надаються через відповідні електронні системи.

Стаття 92 ЦК України передбачає, що юридична особа набуває цивільних прав та бере на себе цивільні обов'язки через свої органи, які діють відповідно до закону або установчих документів, а ч. 3 ст. 92 ЦК при цьому встановлює: «Орган або особа, яка відповідно до установчих документів юридичної особи чи закону виступає від її імені, зобов'язані діяти в інтересах юридичної особи, добросовісно і розумно, й не перевищувати повноважень». Таке формулювання підкреслювало представницький характер дій, який тепер можна вивести з тлумачення зазначених норм, адже, діяльність органів юридичної особи розглядається так само, як і діяльність представника.

На представницький характер дій органів юридичних осіб вказує також п. 2 ч. 1 ст. 42 ЦПК України, який передбачає, що повноваження представників мають бути посвідчені довіреністю юридичної особи або документами, що посвідчують службове становище і повноваження її керівника.

Тобто керівник юридичної особи вважається, поряд із представником за довіреністю, представником юридичної особи. Однак, варто підтримати точку зору С.А. Чванкін, що визнання органу юридичної особи її представником теоретично невірне, оскільки неминуче веде до висновку про відсутність повної процесуальної дієздатності у юридичних осіб. Органи юридичної особи є його частиною і не виступають самостійним суб'єктом права. Саме тому для участі органу юридичної особи у процесі

довіреність не вимагається. Без своїх органів юридична особа не здатна була б діяти як суб'єкт права. Це дає можливість, не ототожнюючи органи юридичної особи із самою юридичною особою [1].

В цьому контексті в розрізі нашого дослідження варто констатувати, що такими органами (представниками) юридичних осіб можуть бути різні суб'єкти залежно від виду запитуваної послуги.

У спеціальній літературі можна знайти два підходи до визначення поняття адміністративного представництва (однак варто зазначити, що переважно мова йде про адміністративне процесуальне представництво, тому ви будемо говорити в цьому контексті про можливість ідентифікації таких тверджень для представництва в межах надання адміністративних послуг:

1) це правовідносини, в результаті яких одна особа, представляючи іншу в межах своїх повноважень, здійснює процесуальні дії [2, с. 282];

2) вчинення процесуальних дій, вчинених особою, наділеною певними повноваженнями, від імені іншої особи та в її інтересах [3, с. 314].

Тобто, як зазначає М.І. Смокович, в першому випадку представництво розглядається за допомогою правовідносин, у другому – процесуальної діяльності самого представника [4].

Розглядаючи представництво в адміністративному процесі як систему процесуальних дій, автор зазначає, що представник виступає активним учасником судового процесу, а його діяльність спрямовується на одержання найкращого правового результату для довірителя. Фактично те саме відбувається в межах представлення інтересів заявника при отримання адміністративної послуги в сфері будівництва.

Результатом дій представника можуть бути зміна чи припинення, а також виникнення та реалізація процесуальних прав і обов'язків особи, яку представляє. Проте, на думку окремих дослідників, такий підхід має ряд недоліків. Зокрема, дозволяє розглядати лише зовнішні явища та врегульовані нормативно відносини, нехтуючи суттю представництва та його місцем у правовій системі. Разом із тим такий підхід не дозволяє врахувати зміст самих правовідносин, які відбуваються між представником та особою, які він представляє, чи між представником та судом.

Інший підхід дозволяє розглядати правозаступництво як наявність відносин між представником і особою та між представником і судом, проте не враховує, що, окрім процесуальних правовідносин, де суд є обов'язковим елементом, є й інші, а отже, не є вичерпним.

Таким чином, окремі автори вказують, що представництво в адміністративному процесі слід визначати як сукупність трьох елементів, об'єднаних в один інститут: дій, норм та правовідносин. Отже, представництво визначають як вчинення в судовому процесі однією особою (представником) у межах наданих повноважень юридичних дій від імені

іншої особи з метою захисту її прав та законних інтересів або реалізації її прав чи обов'язків [5, с. 112].

Відповідно до Ст. 26-1 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», якщо документи подаються особисто, заявник пред'являє документ, що посвідчує його особу відповідно до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус». У разі якщо заявником є іноземець або особа без громадянства, документом, що посвідчує особу такого заявника, є національний, дипломатичний чи службовий паспорт іноземця або інший документ, що посвідчує особу.

У разі подання документів представником власника (співвласників) об'єкта нерухомого майна заявник додатково пред'являє документ, що засвідчує його повноваження.

Документ, що засвідчує повноваження представника, виданий відповідно до законодавства іноземної держави, повинен бути легалізований (консульська легалізація чи проставлення апостилю) в установленому законодавством порядку, якщо інше не встановлено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Такий документ повинен бути перекладений на державну мову із засвідченням вірності перекладу з однієї мови на іншу або підпису перекладача в установленому законодавством порядку.

Вказані нами аспекти представництва в одержанні адміністративних послуг в сфері будівництва, свідчать про широку палітру питань, що варті уваги та дослідження, зважаючи на обсяг та видову характеристику досліджуваних нами послуг. В тому числі, ці питання будуть актуалізуватися з часом завершення повномасштабного вторгнення, коли збільшиться число іноземних інвесторів в розбудову держави, а також збільшить число власників земель.

Література

1. Чванкін С. А. Особливості представництва юридичних осіб у цивільному процесі. *Актуальні проблеми держави і права*. 2009. Вип. 51. С. 114–121.
2. Куйбіда Р. О., Шишкін В. І. Основи адміністративного судочинства та адміністративного права. Київ : Старий світ, 2006. 435 с.
3. Кузьменко О. В., Гуржій Т. О. Адміністративне процесуальне право України : підручник. Київ : Атіка, 2008. 416 с.
4. Смокович М. І. Системний аналіз норм національного законодавства, які регулюють представництво в адміністративному процесі. *Правова позиція*. 2020. № 2(27). С. 48–53.

5. Погребняк М. Особливості юридичної конструкції та суті правовідносин представництва в адміністративному судочинстві: компаративістський аспект. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 2. С. 108–114.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-550-4-40>

СУД ЯК СУБ'ЄКТ ЗАПОБІГАННЯ РЕЦЕДИВНІЙ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Хайнацький Є. С.

*кандидат юридичних наук, суддя,
Печерський районний суд міста Києва
м. Київ, Україна*

Варто зазначити, що в сучасній правовій літературі проблемі запобігання кримінальних правопорушень приділено достатньо уваги. Водночас, що стосується суду як суб'єкта запобігання рецидивній злочинності даному предмету дослідження вітчизняні вчені приділяють не достатньо уваги. Проведений нами аналіз позицій вітчизняних вчених з цього приводу, створив підґрунтя надати пропозицію щодо включення до складових правового статусу суду, запобігання рецидивної злочинності.

Такий підхід ґрунтується нами на тому, що соціально-правова сутність запобіжної діяльності суду України відтворюється й конкретизується у змісті її функцій, які характеризують головні напрямки її роботи по виконанню покладених на неї завдань. Оскільки головним завданням суду є здійснення правосуддя та забезпечення права кожного на справедливий суд, захист прав, свобод і законних інтересів осіб, а також розгляд справ відповідно до встановлених процедур і закону, ми вважаємо, що при розгляді кримінального провадження за вчинене особою повторного кримінального правопорушення суд має враховувати його вид, кваліфікуючі ознаки, санкцію і судимість та соціальну поведіку.

Саме тому, враховуючи надзвичайну важливість та актуальність вирішення питання щодо змісту функції суду у сфері запобігання рецидивної злочинності та її співвідношення з призначенням покарання за повторне кримінальне правопорушення, варто проаналізувати її через призму кримінологічної науки.

Так, вітчизняна вчена В.С. Батиргаєва вважає, що «при всій аксіоматичності твердження, що рецидивна злочинність – константа злочинності за будь-якій державі, треба наголосити й на тому, що її природа